T004 A HÀM IV 175-Kinh Thọ Pháp 2-Phẩm Tâm

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

175. KINH THOÏ PHAÙP (II)1

Toâi nghe nhö vaày. Moät thôøi Ñöùc Phaät du hoùa taïi Caâu-laâu-saáu, ôû taïi ñoâ aáp Kieám-ma-saét-ñaøm2. Baáy giôø, Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo raèng: “Theá gian naøy coù ham muoán nhö vaày, öôùc voïng nhö vaày, yeâu thích nhö vaày, vui söôùng nhö vaày vaø yù höôùng nhö vaày, ‘Mong sao caùc phaùp khoâng ñaùng thích, khoâng ñaùng yeâu, khoâng vöøa yù tieâu dieät; vaø caùc phaùp khoâng ñaùng thích, khoâng ñaùng yeâu, khoâng vöøa yù tieâu dieät sanh ra’. Noù ham muoán nhö vaày, öôùc voïng nhö vaày, yeâu thích nhö vaày, vui söôùng nhö vaày vaø yù höôùng nhö vaày nhö vaäy. Song, phaùp khoâng ñaùng thích, khoâng ñaùng yeâu, khoâng vöøa yù laïi sanh; phaùp ñaùng thích, ñaùng yeâu, ñaùng vöøa yù laïi dieät. Ñoù goïi laø phaùp ngu si. Phaùp cuûa Ta raát laø saâu xa, khoù thaáy, khoù giaùc ngoä, khoù thoâng ñaït. Nhö vaäy, phaùp cuûa Ta raát saâu xa, khoù thaáy, khoù giaùc ngoä, khoù thoâng ñaït, laø phaùp khoâng ñaùng thích, khoâng ñaùng yeâu, khoâng vöøa yù tieâu dieät, maø phaùp ñaùng thích ñaùng yeâu, ñaùng vöøa yù ñöôïc sanh. Ñoù laø phaùp khoâng ngu si. “Theá gian naøy chaân thaät coù boán thoï phaùp. Nhöõng gì laø boán? Hoaëc coù thoï phaùp hieän taïi laïc maø töông lai thoï quaû baùo khoå. Hoaëc coù thoï phaùp hieän taïi khoå maø töông lai thoï quaû baùo laïc. Hoaëc coù thoï phaùp hieän taïi khoå maø töông lai cuõng thoï quaû baùo khoå. Hoaëc coù thoï phaùp hieän taïi laïc maø töông lai cuõng thoï baùo laïc. “Theá naøo laø phaùp thoï hieän taïi laïc maø töông lai chòu quaû baùo khoå? Hoaëc coù moät ngöôøi töï mình vui söôùng, töï mình vui thích trong vieäc saùt sanh. Do nhaân saùt sanh maø sanh laïc, sanh hyû. Ngöôøi ñoù töï mình, vui söôùng, töï mình vui thích trong vieäc laáy cuûa khoâng cho, noùi laùo, cho ñeán taø kieán, nhaân nôi taø kieán maø sanh laïc, sanh hyû. Nhö vaäy, thaân laïc, taâm laïc, baát thieän, töø baát thieän maø sanh ra, khoâng höôùng ñeán trí, khoâng höôùng ñeán giaùc ngoä, khoâng höôùng ñeán Nieát-baøn. “Ñoù laø thoï phaùp hieän taïi laïc, töông lai chòu quaû baùo khoå. “Sao goïi laø thoï phaùp hieän taïi khoå maø töông lai ñöôïc quaû baùo laïc? Hoaëc coù ngöôøi töï mình khoå, töï mình öu, ñoaïn tröø vieäc saùt sanh, do söï ñoaïn tröø vieäc saùt haïi maø sanh khoå, sanh öu, ngöôøi ñoù töï khoå, töï öu; ñoaïn tröø vieäc laáy cuûa khoâng cho, taø daâm, noùi laùo, cho ñeán ñoaïn tröø taø kieán, do ñoaïn taø kieán maø sanh khoå sanh öu. Nhö vaäy, thaân khoå, taâm khoå, thieän sanh, höôùng ñeán trí, höôùng ñeán giaùc, höôùng ñeán Nieát- baøn. “Ñoù laø thoï phaùp hieän taïi khoå maø töông lai thoï ñaëng quaû baùo laïc.

1. Töông ñöông Paøli, M.46. Mahaø-Dhammasamaødaøna-suttam. Haùn, bieät dòch, No.83 Phaät Thuyeát ÖÙng Phaùp Kinh, Truùc Phaùp Hoä dòch. 2. Xem cht.2,3 kinh soá 10. No.83: Taïi Caâu loaïi Phaùp trò xöù dòch aâm vaø dòch nghóa hoãn hôïp cuûa Kurukammaøsaddhamma. Baûn Paøli: taïi Saøvatthi.

“Sao goïi laø thoï phaùp hieän taïi khoå maø töông lai cuõng thoï quaû baùo khoå? Hoaëc coù ngöôøi töï khoå, töï öu vaø saùt sanh, do saùt sanh maø khoå, sanh öu. Ngöôøi ñoù töï khoå, töï öu vaø laáy cuûa khoâng cho, taø daâm, noùi laùo, cho ñeán taø kieán maø sanh khoå, sanh öu. Nhö vaäy, thaân khoå, taâm khoå, baát thieän töø baát thieän maø sanh, khoâng höôùng ñeán giaùc ngoä, khoâng höôùng ñeán Nieát-baøn. “Ñoù goïi laø phaùp hieän taïi khoå maø töông lai cuõng phaûi thoï quaû baùo khoå. “Sao goïi laø thoï phaùp hieän taïi an vui maø töông lai cuõng thoï quaû baùo an vui? Hoaëc coù ngöôøi töï mình vui söôùng, töï mình vui thích, ñoaïn tröø saùt sanh, do ñoaïn tröø saùt sanh maø sanh laïc, sanh hyû. Ngöôøi aáy töï mình vui söôùng, töï mình vui thích, ñoaïn tröø laáy cuûa khoâng cho, taø daâm, noùi laùo, cho ñeán taø kieán. Do ñoaïn tröø taø kieán cho neân sanh laïc, sanh hyû. Nhö vaäy, thaân laïc vaø taâm laïc töø thieän maø sanh, höôùng ñeán trí, höôùng ñeán giaùc, höôùng ñeán Nieát-baøn. “Nhö theá goïi laø thoï phaùp hieän taïi laïc maø töông lai cuõng thoï quaû baùo laïc. “Hoaëc coù thoï phaùp hieän taïi laïc, töông lai thoï quaû baùo khoå, nhöng ngöôøi kia do ngu si chaúng bieát nhö thaät raèng thoï phaùp aáy hieän taïi laïc, nhöng töông lai chòu laáy khoå baùo. Do khoâng bieát nhö thaät neân taäp haønh khoâng ñoaïn tröø3. Sau khi taäp haønh khoâng ñoaïn tröø, phaùp khoâng ñaùng thích, khoâng ñaùng yeâu, khoâng vöøa yù sanh; phaùp khoâng ñaùng thích, khoâng ñaùng yeâu, khoâng vöøa yù tieâu dieät. Cuõng nhö thuoác A-ma-ni-döôïc4, moät phaàn coù saéc, coù höông, coù vò, nhöng coù troän chaát ñoäc; hoaëc coù ngöôøi bò beänh neân uoáng, khi uoáng thì saéc, höông vaø vò ngon mieäng maø khoâng toån haïi coå hoïng, nhöng khi uoáng xong, vaøo trong buïng roài laïi chaúng thaønh thuoác. Cuõng vaäy, thoï phaùp naøy hieän taïi laïc maø töông lai phaûi chòu laáy quaû baùo khoå. Ngöôøi kia ngu si khoâng bieát nhö thaät raèng phaùp thoï naøy hieän taïi laïc maø töông lai phaûi chòu quaû baùo khoå. Khi ñaõ khoâng bieát nhö thaät lieàn taäp haønh khoâng ñoaïn tröø. Sau khi taäp haønh khoâng ñoaïn tröø, phaùp khoâng ñaùng thích, khoâng ñaùng yeâu, khoâng vöøa yù laïi sanh; phaùp ñaùng thích, ñaùng yeâu, ñaùng vöøa yù laïi dieät. Ñoù goïi laø phaùp ngu si. “Neáu coù thoï phaùp hieän taïi khoå maø töông lai chòu quaû baùo laïc, song ngöôøi aáy ngu si khoâng bieát nhö thaät raèng thoï phaùp naøy hieän taïi khoå maø töông lai seõ ñöôïc quaû baùo an laïc. Khi ñaõ khoâng bieát nhö thaät lieàn khoâng taäp haønh ñoaïn tröø. Sau khi khoâng taäp haønh ñoaïn tröø, phaùp khoâng ñaùng thích, khoâng ñaùng yeâu, khoâng vöøa yù laïi sanh; phaùp ñaùng thích, ñaùng yeâu, ñaùng vöøa yù laïi dieät. Ñoù goïi laø phaùp ngu si. “Hoaëc coù thoï phaùp hieän taïi khoå maø töông lai cuõng chòu quaû baùo khoå, song ngöôøi ngu si khoâng bieát nhö thaät raèng thoï phaùp naøy hieän taïi khoå, töông lai cuõng chòu quaû baùo khoå. Khi ñaõ khoâng bieát nhö thaät, lieàn taäp haønh khoâng ñoaïn tröø. Khi ñaõ taäp haønh khoâng ñoaïn tröø, phaùp khoâng ñaùng thích, khoâng ñaùng yeâu, khoâng vöøa yù laïi sanh; phaùp ñaùng thích, ñaùng yeâu, ñaùng vöøa yù laïi dieät. “Cuõng nhö ñaïi tieåu tieän5 laïi troän laãn ñoäc, hoaëc coù ngöôøi bò beänh cho neân uoáng. Khi uoáng thì nhô nhôùp, hoâi thoái, khoâng coù muøi vò, khoâng ngon mieäng maø laïi toån thöông cuoáng hoïng, uoáng vaøo trong buïng laïi chaúng thaønh thuoác. Cuõng vaäy, phaùp thoï naøy hieän taïi khoå, töông lai cuõng chòu

quaû baùo khoå. Ngöôøi kia ngu si khoâng bieát nhö thaät raèng phaùp thoï naøy hieän taïi khoå, töông lai cuõng chòu quaû baùo khoå. Ñaõ khoâng bieát nhö thaät, beøn taäp haønh söï khoâng ñoaïn tröø. Do taäp haønh söï khoâng ñoaïn tröø, phaùp khoâng ñaùng thích, khoâng

3. Taäp haønh, baát ñoaïn N.83: haønh, baát khí“Laøm theo chöù khoâng boû”. Paøli: sevati na parivajjiti, phuïc vuï, khoâng traùnh neù. 4. A-ma-ni-döôïc Paøli: aøpaønìyakaösa, bình ñöïng nöôùc uoáng. Trong baûn Haùn, döôïc, coù leõ phieân aâm töø -yakaösa, khoâng coù nghóa laø thuoác. 5. Paøli: puøtimuttam, nöôùc ñaùi quyû, töùc a-nguøy, thöôøng duøng laøm thuoác.

ñaùng yeâu, khoâng vöøa yù laïi sanh; phaùp ñaùng thích, ñaùng yeâu, ñaùng vöøa yù laïi dieät. Ñoù goïi laø phaùp ngu si. “Hoaëc coù thoï phaùp hieän taïi laïc, töông lai cuõng thoï quaû baùo laïc, nhöng ngöôøi kia ngu si khoâng bieát nhö thaät raèng phaùp thoï naøy hieän taïi laïc maø töông lai cuõng thoï baùo laïc. Do khoâng bieát nhö thaät neân khoâng taäp haønh söï ñoaïn tröø. Do khoâng taäp haønh söï ñoaïn tröø neân, phaùp khoâng ñaùng thích, khoâng ñaùng yeâu, khoâng vöøa yù laïi sanh; phaùp ñaùng thích, ñaùng yeâu, ñaùng vöøa yù laïi dieät. Ñoù goïi laø phaùp ngu si. “Ngöôøi kia khoâng bieát nhö thaät phaùp naøo neân taäp haønh, khoâng bieát nhö thaät phaùp naøo khoâng neân taäp haønh. Do khoâng bieát nhö thaät phaùp naøo khoâng neân taäp haønh vaø khoâng bieát nhö thaät phaùp naøo neân taäp haønh, do ñoù phaùp khoâng neân taäp haønh laïi taäp haønh, phaùp neân haønh laïi khoâng haønh. Do taäp haønh phaùp khoâng neân taäp haønh vaø khoâng taäp haønh phaùp neân taäp haønh, phaùp khoâng ñaùng thích, khoâng ñaùng yeâu, khoâng vöøa yù laïi sanh; phaùp ñaùng thích, ñaùng yeâu, ñaùng vöøa yù laïi dieät. Ñoù goïi laø phaùp ngu si. “Neáu coù thoï phaùp hieän taïi laïc maø töông lai thoï quaû baùo khoå, ngöôøi coù trí tueä bieát nhö thaät raèng phaùp thoï naøy hieän taïi laïc maø töông lai thoï quaû baùo khoå. Do bieát nhö thaät neân khoâng taäp haønh noù, maø ñoaïn tröø noù. Do khoâng taäp haønh nhöng ñoaïn tröø, phaùp khoâng ñaùng thích, khoâng ñaùng yeâu, khoâng vöøa yù dieät, maø phaùp ñaùng thích ñaùng yeâu, ñaùng vöøa yù sanh. Ñoù goïi laø phaùp tueä. “Neáu coù thoï phaùp hieän taïi khoå maø töông lai thoï quaû baùo laïc, ngöôøi coù trí tueä bieát nhö thaät raèng thoï phaùp naøy hieän taïi khoå nhöng töông lai laïi ñöôïc quaû baùo laïc. Do bieát nhö thaät, vò aáy taäp haønh noù maø khoâng ñoaïn tröø. Do taäp haønh maø khoâng ñoaïn tröø, phaùp khoâng ñaùng thích, khoâng ñaùng yeâu, khoâng vöøa yù dieät, maø phaùp ñaùng thích ñaùng yeâu, ñaùng vöøa yù sanh. “Cuõng nhö ñaïi tieåu tieän6 coù hoøa vôùi nhieàu thöù thuoác, hoaëc coù ngöôøi bò beänh uoáng; khi uoáng, saéc xaáu, hoâi thoái, khoâng muøi vò, khoâng ngon mieäng maø haïi ñau cuoáng hoïng, nhöng uoáng vaøo trong buïng laïi thaønh thuoác. Cuõng vaäy, thoï phaùp naøy hieän taïi khoå maø töông lai thoï quaû baùo laïc, ngöôøi trí tueä bieát nhö thaät raèng thoï phaùp naøy hieän taïi khoå maø töông lai thoï quaû baùo laïc. Do bieát nhö thaät, vò aáy taäp haønh noù maø khoâng ñoaïn tröø. Do taäp haønh maø khoâng ñoaïn tröø, phaùp khoâng ñaùng thích, khoâng ñaùng yeâu, khoâng vöøa yù dieät, maø phaùp ñaùng thích ñaùng yeâu, ñaùng vöøa

yù sanh. Ñoù goïi laø phaùp tueä. “Hoaëc coù thoï phaùp hieän taïi khoå maø töông lai cuõng chòu quaû baùo khoå, ngöôøi coù trí tueä bieát nhö thaät raèng thoï phaùp naøy hieän taïi khoå maø töông lai cuõng chòu quaû baùo khoå. Do trí bieát nhö thaät, vò aáy khoâng taäp haønh noù, nhöng ñoaïn tröø. Do khoâng taäp haønh noù nhöng ñoaïn tröø, phaùp khoâng ñaùng thích, khoâng ñaùng yeâu, khoâng vöøa yù dieät, maø phaùp ñaùng thích ñaùng yeâu, ñaùng vöøa yù sanh. Ñoù goïi laø phaùp tueä. “Hoaëc coù thoï phaùp hieän taïi laïc, töông lai thoï quaû baùo laïc, ngöôøi trí tueä bieát nhö thaät raèng thoï phaùp naøy hieän taïi laïc, töông lai thoï quaû baùo laïc. Do bieát nhö thaät, vò aáy taäp haønh chöù khoâng ñoaïn tröø. Do taäp haønh chöù khoâng ñoaïn tröø, phaùp khoâng ñaùng thích, khoâng ñaùng yeâu, khoâng vöøa yù dieät, maø phaùp ñaùng thích ñaùng yeâu, ñaùng vöøa yù sanh. Ñoù goïi laø phaùp tueä. “Cuõng nhö toâ maät hoøa vôùi nhieàu thöù thuoác, hoaëc coù ngöôøi bò beänh neân uoáng, khi uoáng coù saéc ñeïp, coù höông, coù vò, ngon mieäng maø khoâng toån thöông cuoáng hoïng, uoáng vaøo buïng laïi thaønh thuoác. Cuõng vaäy, phaùp thoï naøy hieän taïi laïc, töông lai thoï quaû baùo laïc. Ngöôøi trí tueä bieát moät caùch nhö thaät raèng phaùp thoï naøy hieän taïi laïc, töông lai cuõng

6. Xem cht.5 treân.

thoï quaû baùo laïc. Do bieát nhö thaät, vò aáy taäp haønh chöù khoâng ñoaïn tröø; phaùp khoâng ñaùng thích, khoâng ñaùng yeâu, khoâng vöøa yù dieät, maø phaùp ñaùng thích ñaùng yeâu, ñaùng vöøa yù sanh. Ñoù goïi laø phaùp tueä. “Ngöôøi ñoù bieát nhö thaät raèng, ñaây laø phaùp neân taäp haønh, bieát nhö thaät raèng ñaây laø phaùp khoâng neân taäp haønh. Do bieát nhö thaät phaùp naøo neân taäp haønh vaø phaùp naøo khoâng neân taäp haønh, vò aáy taäp haønh phaùp neân taäp haønh, khoâng taäp haønh phaùp khoâng neân taäp haønh. Do taäp haønh phaùp neân taäp haønh vaø khoâng neân taäp haønh phaùp khoâng neân taäp haønh, phaùp khoâng ñaùng thích, khoâng ñaùng yeâu, khoâng vöøa yù dieät, maø phaùp ñaùng thích ñaùng yeâu, ñaùng vöøa yù sanh. Ñoù goïi laø phaùp tueä. “Theá gian quaû thaät coù boán thoï phaùp aáy, vì vaäy maø Ta giaûng thuyeát”. Phaät thuyeát nhö vaäy, caùc Tyø-kheo sau khi nghe Phaät thuyeát, hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.